

Sygn. akt: VII U 2147/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca – SSO Grażyna Cichosz

Protokolant prot. sądowy Przemysław Ochal

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2015 roku w Lublinie

sprawy L. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o należności z tytułu składek

na skutek odwołania L. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 22 lipca 2013 roku znak: (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VII U 2147/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 lipca 2013 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że L. K. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2009 roku do grudnia 2012 roku w kwocie 10 569,04 zł oraz odsetek za zwłokę w wysokości 3 091 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł L. K. wnosząc o jej zmianę i umorzenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za sporny okres. Wskazał, że w tym okresie jego zakład pracy odprowadził za niego składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 42 951,07 zł.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że zaskarżoną decyzją określono zadłużenie wnioskodawcy z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą.

Na rozprawie w dniu 28 września 2015 roku pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o umorzenie składek na podstawie zasad współżycia społecznego wskazując, że wnioskodawca płacił wysokie składki z tytułu zatrudnienia i umów zleceń.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

L. K. w dniu(...) roku dokonał wpisu do ewidencji działalności gospodarczej z datą jej rozpoczęcia od 1 lutego 2009 roku. Przebywał wówczas poza granicami kraju. Od dnia 1 maja 2009 roku rozpoczął prowadzenie działalności

gospodarczej. Od dnia 1 kwietnia 2009 roku został zatrudniony na podstawie umowy o pracę u płatnika (...) S.A. z wynagrodzeniem wyższym niż minimalne (okoliczności bezsporne).

Na tej podstawie organ rentowy decyzją z dnia 4 stycznia 2013 roku uznał, że wnioskodawca nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w okresie od 1 lutego 2009 roku do dnia 31 marca 2009 roku. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstał natomiast od dnia 1 maja 2009 roku – faktycznego rozpoczęcia prowadzenia działalności (k. 3-4 akt ZUS).

Wnioskodawca nie kwestionował faktu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od maja 2009 roku do grudnia 2012 roku. Podniósł jednak, że nie ma środków na opłacenie zaległych składek (k. 12v-13).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przywołane dowody znajdujące się w aktach ubezpieczeniowych wnioskodawcy oraz jego zeznania. Treść i autentyczność powyższych dowodów nie była kwestionowana przez strony, a przez to stanowiła miarodajną podstawę dokonywania na ich podstawie ustaleń faktycznych. W istocie wnioskodawca nie kwestionował faktu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od maja 2009 roku do grudnia 2012 roku.

Odwołanie L. K. jako niezasadne podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 ppkt a) i c) z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.2008.164.1027 j.t. ze zm.) obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają pracownicy w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz osoby prowadzące działalność pozarolniczą lub osoby z nimi współpracujące, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Wedle art. 82 ust. 1 wskazanej ustawy w przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie.

Natomiast art. 93 ust. 2 wskazanej ustawy stanowi, że należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne ulegają przedawnieniu na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

Kwestię przedawnienia reguluje art. 24 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2009.205.1585 j.t.). Zgodnie z ust. 4 tego artykułu należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6. Bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego.

Art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych został zmieniony z dniem 1 stycznia 2012 r. przez art. 11 pkt 1 ppkt a) ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U.2011.232.1378). Wcześniejsza wersja tego przepisu, w tym obowiązującego w maju 2009 r. przewidywała 10-letni okres przedawnienia składek. Zgodnie z treścią art. 27 ustawy zmieniającej zawierającego regulacje intertemporalne, do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 41b ust. 1 ustawy wymienionej w art. 2 oraz w art. 24 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 11, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r. Jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Wierzytelności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne L. K. objęte zaskarżoną decyzją stały się wymagalne odpowiednio 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który były należne. Oznacza to, że składka za maj 2009 r. stała się wymagalna w dniu 10 czerwca 2009 r. itd.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt ustaleń faktycznych niniejszej sprawy należy stwierdzić, że składki na ubezpieczenie zdrowotne za sporny okres nie uległy 10-letniemu przedawnieniu, a po 1 stycznia 2012 roku 5-letniemu. Z tego względu zarzut przedawnienia składek okazał się nietrafny.

Odnosząc się natomiast do żądania wnioskodawcy zmiany zaskarżonej decyzji w związku naruszeniem przez organ rentowy zasad współżycia społecznego przy jej wydawaniu należy podnieść, że konstrukcja nadużycia prawa, o jakiej mowa w art. 5 k.c., ma zastosowanie, co do zasady, do dobrowolnych stosunków cywilnoprawnych, pomiędzy autonomicznymi, równorzędnymi podmiotami prawnymi, uregulowanych normami o cywilnoprawnym charakterze. Zasady współżycia społecznego w postępowaniu administracyjnym mogą być uwzględnione wyłącznie wówczas, gdy odsyłają do nich przepisy prawa (por. wyrok SN z dnia 2 lutego 2000 r. sygn. akt II UKN 357/99 OSNP 2001/13/446). Ze względu na przynależność art. 5 k.c. do systemu prawa cywilnego, klauzula zgodności z zasadami współżycia społecznego nie może, co do zasady, być stosowana w ocenie uprawnień lub obowiązków powstających w obszarze normowanym przepisami prawa administracyjnego, w którym nie występuje jej odpowiednik, wobec czego "zasady współżycia społecznego" mogą być w tym obszarze uwzględnione wówczas, gdy odsyłają do nich szczegółowe przepisy prawa materialnego (por. wyrok NSA z dnia 20 listopada 2003 r. sygn. akt IV SA 4138/01 LEX nr 685043). W postępowaniu administracyjnym nie mają zastosowania zasady współżycia społecznego określone w art. 5 k.c. (...) Art. 6 i art. 7 k.p.a. wykluczają zastosowanie zasad współżycia społecznego w postępowaniu administracyjnym, bowiem nie mogą one stanowić podstawy decyzji administracyjnej, nie mogą modernizować ani modyfikować przepisów prawa administracyjnego oraz stanowić dyrektywy wykładni przepisów prawa materialnego stosowanych w trybie postępowania administracyjnego (por. wyrok NSA z dnia 18 lutego 2003 r. sygn. akt IV SA 1360/01 LEX nr 684962). Tezę, że przepis art. 5 k.c., co do zasady nie ma zastosowania w postępowaniu administracyjnym potwierdza też wyrok WSA w Opolu z 29 maja 2012 r. sygn. akt II SA/Op 122/12 (dostępny www.orzeczenia.nsa.gov.pl).

Przepisy ustawy nie dają podstaw do zastosowania zasad współżycia społecznego przy określaniu zadłużenia ubezpieczonego z tytułu zaległych składek. Z tego powodu argument ten nie może się ostać, a odwołanie jako bezzasadne należało oddalić.

Mając na uwadze powyższe na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.